

Spis treści

Wstęp	9
-------------	---

Część I

Teoretyczne podstawy mechanizmów twórczości plastycznej

1. Plastyka jako dziedzina twórczości	21
Człowiek jako istota twórcza	21
Twórczość – kryteria i kategorie twórczości plastycznej	23
Plastyka jako język wypowiedzi i społecznej komunikacji	31
2. Osobowościowe uwarunkowania twórczości plastycznej	39
Wprowadzenie	39
Psychopatologiczne poglądy na genezę twórczości plastycznej	40
Twórczość plastyczna w świetle psychologii głębi	50
Próby wyjaśnienia genezy twórczości plastycznej na podstawie	
teorii samorealizacji osobowości.....	59
Badania empiryczne nad osobowością twórczą plastyków	69
Modele psychiki ludzkiej	69
Twórczość plastyczna w świetle psychologii poznawczej	72
Wybitni intelektualisci jako twórcy dzieł plastycznych	85
Wpływ różnic indywidualnych na twórczość plastyczną	96
Systemowe ujęcie uzdolnień plastycznych na podstawie modeli interakcyjnych ...	113
Wprowadzenie	113
Teorie systemów i ich wpływ na ujmowanie koncepcji psychiki ludzkiej	114
Wpływ modeli interakcyjnych na pojmowanie struktury	
uzdolnień plastycznych	117

Część II

Rozwój twórczości plastycznej dzieci i młodzieży

1. Rys historyczny badań nad twórczością plastyczną dzieci i młodzieży	157
2. Plastyka dzieci i młodzieży jako twórczość artystyczna	177

3. Okresy i fazy w twórczości plastycznej dzieci i młodzieży	189
Wprowadzenie	189
Okresy i fazy rozwoju twórczości plastycznej dzieci i młodzieży – synteza wybranych poglądów	191
Rozwój kolorystyki w twórczości plastycznej dzieci i młodzieży w świetle dotychczasowych poglądów	201
Psychospołeczne uwarunkowania kryzysów w twórczości plastycznej młodzieży w świetle dotychczasowego piśmiennictwa	208
4. Dotychczasowe metody analizy wytworów plastycznych	217
5. Problemy, hipotezy i metody własnych badań	223
Problemy i hipotezy badawcze	223
Metody badań własnych i ich charakterystyka	227
Zakres i populacja osób badanych	237
6. Psychologiczna analiza i charakterystyka formy i treści wypowiedzi plastycznych dzieci i młodzieży na podstawie własnych badań empirycznych	241
Bazgroty dzieci w wieku poniemowlęcym	241
Twórczość plastyczna dzieci wieku przedszkolnego	243
Twórczość plastyczna dzieci młodszego wieku szkolnego	262
Twórczość plastyczna dzieci w średnim i starszym wieku szkolnym	282
7. Analiza kryzysu w twórczości plastycznej dzieci i młodzieży	295
Istota i objawy zjawisk kryzysowych	295
Czynniki warunkujące zjawisko kryzysu w twórczości plastycznej dzieci i młodzieży	300
Próby przezwyciężania kryzysu twórczości plastycznej dzieci i młodzieży w praktyce szkolnej	309
8. Próby określenia typologii postaw twórczych na podstawie analizy materiałów z badań empirycznych	321
Wprowadzenie	321
Analiza wyników badań empirycznych	323
Refleksje końcowe	336
9. Wnioski	339

Część III

Funkcje twórczości plastycznej w życiu człowieka

1. Funkcje rozwojowo-edukacyjne w twórczości plastycznej	359
Funkcja – znaczenie pojęcia	359
Edukacyjna funkcja twórczości plastycznej	360

2. Twórczość plastyczna jako projekcja osobowości	369
Wprowadzenie	369
Ekspresja a twórczość plastyczna	371
Projekcja jako metoda badania w psychologii	376
Projekcja twórcza	378
Struktura wytworów plastycznych a język projekcji	383
Struktura wytworu plastycznego (S. Popek)	384
Analiza projekcyjnych wyznaczników w wybranych testach rysunkowych	386
Kolor jako znak i wartość w projekcji	405
Ekspresja plastyczna dzieci jako informacja projekcyjna	414
3. Twórczość plastyczna w psychoterapii	423
Wprowadzenie	423
„Psychoterapia” i pojęcia pokrewne	425
Terapia w procesie twórczości plastycznej w sytuacji indywidualnej i społecznej ...	430
Regulacyjna moc twórczości plastycznej	433
Przykładowe programy	441
Zakończenie	459
Bibliografia	463
Spis schematów	479
Spis tabel	481
Spis wykresów	485
Wykaz ilustracji	487